

FACULTATEA DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ
DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ DIDACTICĂ

PLAN DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ
2025-2030

1. Plan instituțional

Rolul teologiei în sfera publică. Teologii (laici) ca făuritori de punți

Perioada: 2025-2026

Facultate de Teologie Romano-Catolică în cadrul Universității Babeș-Bolyai

În anul 2026 Facultatea de Teologie Romano-Catolică a UBB aniversează 30 ani de la înființare, respectiv 445 ani de la înființarea Academiei Claudiopolitane de către principele István (Stefan) Báthory, care marchează începutul învățământului teologic catolic în Cluj, respectiv în Transilvania. Cu această ocazie se vor organiza o serie de manifestări științifice:

Conferința internațională *Teologia în viața publică: teologii (laici) ca făuritori de punți* cu ocazia aniversării a 30 de ani de la întemeierea Facultății – 28–30 mai 2026.

Conferința își propune să reflecteze asupra vocației teologilor laici ca făuritori de punți între Biserică și societate, precum și asupra responsabilității comune a clerului și a laicilor în abordarea marilor întrebări contemporane.

Comunicările vor analiza modul în care teologii laici pot contribui în mod constructiv la dialogul dintre biserică, societate și cultura contemporană. Teologi recunoscuți – Paul Zulehner (Viena), Myriam Wijlens (Erfurt), Margit Eckholt (Osnabruck), Tobias Nicklas (Regensburg), Thomas Mark Nemeth (Viena), Gusztav Kovacs (Pecs), Marcell Martonffy (Budapesta), Akos Lazar Kovacs (Budapesta) – reexaminează rolul laicilor în biserică, ministerele femeilor, problemele legate de războiul împotriva Ucrainei, de misiunea protejării mediului, necesitatea definirii unor structuri culturale primordiale, autoprezentarea Bisericii în mass-media și comunicarea.

Responsabili: prof. dr. Dávid Diósi, prof. dr. Mozes Noda, prof. dr. Korinna Zamfir

Expoziția *Atelierele credinței și ale cunoașterii. Formarea clerului și a teologilor romano-catolici în Transilvania, din Evul Mediu până în prezent*, reconstituie tradițiile învățământului teologic romano-catolic transilvănean, respectiv istoria formării clerului și a teologilor romano-catolici la Cluj și Alba Iulia.

40 de panouri dedicate instituțiilor, cărților, profesorilor și studenților care au modelat această moștenire spirituală și intelectuală, impactul lor asupra orașului și regiunii în Alba Iulia și Cluj (Tunelul timpului, str. Eroilor)

Comitet științific: prof. dr. József Lukács (UMF), curatorul expoziției, prof. dr. Dávid Diósi, decan; manager proiect al expoziției: lect. univ. dr. Szabolcs András

Expoziția **Facultatea de Teologie Romano-Catolică la 30 ani** – organizată pe baza cercetării Arhivelor Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Alba Iulia și ale facultății. Reconstituirea începuturilor facultății și a rolului persoanelor fondatoare.

Organizatori: prof. dr. Mózes Nóda, prof. dr. Korinna Zamfir, dr. Enikő Hegedűs, Emese Ferencz, în colaborare cu dr. Krisztian Tóth. Responsabili ai echipei de studenți: Andrea Stroia, László Zorgel.

A V-a Conferință internațională a studenților-doctoranzi Theologia viatorum.

Coordonator: Prof. Dr. Holló László, director Școala Doctorală Religie, Cultură, Societate

2. Direcții de cercetare ale cadrelor didactice

András Szabolcs

Teologie dogmatică: Realizarea unei monografii despre problematica Filioque. În această perioadă este prevăzută pregătirea, culegerea de surse și date.

Patristică/Patrologie sistematică: Realizarea unui material privind sistematizarea învățăturii Părinților. În această perioadă este planificată culegerea de date.

Creștinismul oriental: Creștinismul în China și Orientul Îndepărtat. Realizarea unei ediții tematice a revistei *Studia Theologia Catholica Latina* în colaborare cu prof. univ. dr. Gergely Salát, Universitatea Catolică Pázmány Péter din Budapesta, - decembrie 2027.

Armenologie/ Studii de armenologie: Realizarea unei ediții tematice a revistei Studia Theologia Catholica Latina în colaborare cu prof. univ. dr. Peter Cowe, UCLA și prof. univ. dr. Bálint Kovács, Universitatea Catolică Pázmány Péter din Budapesta, data limită propusă iulie 2028.

Istoria Bisericii: Situația etnicilor maghiari de confesiune romano-catolică din România în perioada interbelică. Realizarea unei monografii pe baza documentelor deja culese, data limită propusă iunie 2027. Cercetarea include studierea documentelor de arhivă din Arhivele Apostolice din Vatican, Arhiva MAE București, Arhiva Națională Maghiară din Budapesta, Arhiva Arhiepiscopiei Alba Iulia.

Holló László

Cercetare fundamentală de istorie ecleziastică instituțională și cercetarea de teologie morală și etică socială aplicată, urmărind consolidarea dimensiunii internaționale a activității doctorale.

Direcții principale de cercetare

Importanța socială a Statusului Romano-Catolic din Transilvania (volumul II)

Direcția centrală a planului o constituie continuarea monografiei dedicate Statusului Romano-Catolic din Transilvania (Erdélyi Római Katolikus Státus), al cărei prim volum a fost publicat în 2009 (A világiak által „vezetett” egyházmegye. Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi jelentősége, I. kötet. Kolozsvári Egyetemi Kiadó 2009, 264 p.). Volumul II va acoperi perioada 1921–1948: reorganizarea instituției după Primul Război Mondial și

schimbarea de suveranitate, raporturile cu statul român, disputele juridice interne și internaționale privind statutul și patrimoniul instituției, Acordul de la Roma din 1932 și transformarea Statusului în Consiliul Diecezan de Alba Iulia, respectiv desființarea instituției în contextul instaurării regimului comunist.

Cercetarea se bazează pe surse primare: procesele-verbale ale adunărilor generale și ale consiliului director, rapoartele anuale, corespondența oficială și documentele juridice păstrate în fondurile arhivistice ale instituției, completate cu presa confesională a epocii și cu literatura de specialitate română, maghiară și internațională.

Doctrina socială a Bisericii și etica teologică aplicată

Cercetări de teologie morală și etică socială, cu accent pe trei teme de actualitate: ecologia integrală în lumina enciclicei *Laudato si'* și receptarea acesteia în comunitățile catolice din Transilvania; etica bunăstării (well-being) și fundamentele teologice ale calității vieții; respectiv provocările etice ale inteligenței artificiale și ale tehnologiilor emergente, abordate din perspectiva doctrinei sociale a Bisericii și a integrității academice.

Diseminarea rezultatelor

Publicarea volumului II al monografiei despre Statusul Romano-Catolic din Transilvania; minimum 3–5 studii în reviste indexate BDI/ERIH+ și în volume colective;
Comunicări anuale la conferințe naționale și internaționale;
Organizarea anuală a conferinței internaționale a doctoranzilor;

Nóda Mózes

Istoria Bisericii / istoria învățământului teologic romano-catolic din Transilvania după 1990.

Redactarea unui studiu despre reînvierea învățământului teologic romano-catolic

Realizarea unei expoziții despre cei treizeci de ani ai învățământului teologic romano-catolic după 1990

Vik Ioan

- Analiza teologică și ecleziologică a pontificatului Papei Francisc. Elaborarea unui studiu științific în cadrul acestei direcții de cercetare: *Das Pontifikat von Papst Franziskus im Zeichen der Barmherzigkeit und der Synodalität. Eine theologische Besinnung*, Volum Nr: LXX, 1-2, 2025, DOI: 10.24193/theol.cath.2025.09, Număr pagini: 28, Tip lucrare: article, An: 2025, Revistă indexată în ERIH PLUS : Studia Universitatis Babes-Bolyai. Theologia Catholica, ISSN: 1224-8754, P. 191–218.
- Religia și religiozitatea în contextul căutării sensului vieții de către om. Cercetări la intersecția teologiei sistematice și spirituale cu logoterapia și analiza existențială. Participarea la o conferință științifică internațională de specialitate și redactarea unui capitol în volumul colectiv aferent manifestării: *Die Frage nach der Suche des Lebenssinns und des Glücks in Viktor E. Frankls Existenzanalyse und Logotherapie*, Pagina: 29–44, An: 2026, Volum: *Menschliche Existenz in der Krise*, Conferință: *Menschliche Existenz in der Krise*, Editură: Fe-Medienverlags GmbH, Editor: Gustav-Siewerth-Akademie, ISBN: 9783863574741, Bază de date: WorldCat, Diversitate, Echitate și Incluziune (DEI): da. Mențiuni: Conferința internațională a avut loc între 13-16 August 2025 în localitatea Höchenschwand Germania.
- Actualitatea și relevanța antropologiei creștine în contextul contemporan. Participarea la o conferință științifică internațională de specialitate și redactarea unui capitol în volumul colectiv aferent manifestării, indexat în baze de date academice recunoscute: *A negatív noológia mibenléte Viktor E. Frankl antropológiájában*, Volum: Személy

szellem világ. A keresztény emberkép súlypontjai és aktualitása, Conferință: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpontja Keresztény Filozófia Kutatócsoport konferenciája: Személy szellem világ. A keresztény emberkép súlypontjai és aktualitása, Editură: Szent István Társulat Budapest, Editor: Sárkány Péter Vincze Krisztián, ISBN: 9789636121983, Bază de date: MTMT <https://m2.mtmt.hu/gui2/?mode=browse¶ms=publication;36312473>, Web: <https://szitkonyvek.hu/szemely-szellem-vilag-80485>, An: 2025, P. 71-78.

- Antropologia lui Viktor E. Frankl ca fundament al optimismului în perspectiva viitorului. Participarea la o conferință științifică internațională de specialitate și publicarea unui studiu de cercetare într-o revistă internațională de profil: *DGLE-Fachtagung 2026 in Koblenz: Viktor Frankls Menschenbild als Quelle für Zukunftsoptimismus*, Calitate: invitat cu comunicare, Organizatie: Deutsche Gesellschaft für Logotherapie und Existenzanalyse e. V. (DGLE Berufsverband), Tip Organizatie: International, Localitate: Pfaffenweiler, Tara: Germania, An: 2026, Detalii perioada: 30 ianuarie 2026 – 1 februarie 2026, Mențiuni: Titlul comunicării: Der Wille zum Sinn im Kontext des tragischen Optimismus Viktor E. Frankls, https://www.dgle.org/site/assets/files/1919/programm-tagung_ko_0126_details.pdf.
- Rolul și importanța însoțirii spirituale (Spiritual Care) în contextul bolilor terminale și al caracterului finit al vieții umane. Participare în calitate de expert invitat la o serie de conferințe: *Vortragsreihe, Angst und Zuversicht: Logotherapie. Sinnmöglichkeiten erkennen – was bis zuletzt tragen kann*, Organizatie: Hospizdienst DaSein, Tip Organizatie: International, Localitate: München, Tara: Germania, An: 2025, Detalii perioada: 22 mai 2025, Mențiuni: Titlul comunicării: Logotherapie. Sinnmöglichkeiten erkennen – was bis zuletzt tragen kann. Publicarea unui studiu de cercetare într-o revistă internațională de profil, indexată în baze de date academice recunoscute: *Sinnsensible Begleitung. Die Anthropologie Viktor E. Frankls im Kontext von Spiritual Care*, Volum Nr: 72/2, doi:10.30965/29498570-20260012, 2026, Diversitate, Echitate și Incluziune (DEI): da. Revistă Scopus, ERIH+ indexată în ERIH PLUS, Scopus : Zeitschrift für Medizinische Ethik, ISSN: 09447652, P. 235–251.

Zamfir Korinna

Literatura creștină timpurie: impactul tradițiilor extracanonice asupra dezvoltării doctrinei catolice (Adjunct Fellow, Beyond Canon Centre of Advanced Studies, Universitatea din Regensburg)

- redactarea unui studiu impactului tradițiilor *Transitus Mariae* asupra dezvoltării doctrinei înălțării (adormirii) Maicii Domnului în teologia apuseană
- coeditarea unui număr special al revistei Studia UBB. Theologia Catholica Latina, despre impactul tradițiilor extracanonice asupra dezvoltării doctrinei catolice

Epistolele pastorale

Articol despre Timotei în volumul despre Efes editat de prof. Jörg Frey (Universitatea din Zurich) în cadrul proiectului Ephesus Ecclesiae (Volume 4 of the newly commissioned multivolume reference work Early Christian Centers (ECC; Tübingen: Mohr Siebeck – <https://www.mohrsiebeck.com/en/monograph-series/early-christian-centers-ecc/>).